

увардено отъ Свида: « Бѣлгарытѣ погубили Аварытѣ до край. Крумъ попыталъ плѣненитѣ Авары: « Отъ какво споредъ мнѣнието ви, погивахъ вашійтѣ царь и вашето племе? » — « Отъ туй, че сѫдбытѣ и распритѣ са умножихъ у насъ; че ли хоимцитѣ и крадцитѣ станихъ сѫдници; че народътѣ се прѣдаде на піянство и са настѣрви на подарки (рушвети); че сички са заловихъ за тѣрговія, и единъ другъ са лѣжѣхъ. » Крумъ, като чулъ туй, свикалъ сичкитѣ Бѣлгари и турилъ законы: кривытѣ даваджіи да са убиватъ; на лихомицитетѣ и крадцитѣ да са чуплѣтъ хѣбуцытѣ; сичкитѣ лозя да са истребѣятъ; бѣднытѣ да са обезгрижватъ, за да не гледатъ тѣ за нищо повече, а послѣ неблагодарнытѣ отъ състоянието си да са наказватъ. » Туй прѣданіе са гледа като екъ отъ дѣятелността на Крума законодателя; историческото основаніе е несумнѣвно.

Като отворилъ бой съ Римлянитѣ, Крумъ най-напредъ отнелъ отъ тѣхъ послѣдната точка за опиранье въ Балкана — Сардика (по Слав. Срѣдецъ, сегаш. Софія). Въ 809 тя паднала прѣдъ Бѣлгарытѣ. Императоръ Никифоръ съсрѣдоточилъ въ « Славинія », сир. въ Тракія и Македонія, сичкитѣ войници на имперіата; освѣни туй събралъ тумби (бюлюзи) отъ сиромаси, въоружены само съ тоеги и пращози; уголѣмилъ хазната си съ тежки налози, — и подиръ двѣгодишни приготовленія стѫпилъ въ Бѣлгарія. Увлеченъ на вѣтрѣ, като не срѣщалъ съпротивленіе отъ Бѣлгарытѣ, той завладѣлъ Крумова аулѣ (Бѣлгарытѣ тѣй выкали, казва лѣтописецъ, живѣлището на царя си).... (¹⁷⁾).

(¹⁷⁾) Зонара, Теофанъ и пр. — Ясно е, казва Гилфердингъ, че думата *ἀβλὴ* тукъ не е грѣцка; но каква ще биде друга, ако не грѣцка, когато бѣлгарската е *дворъ*?